

Språkproblem?

Appen CTT (Care to translate) innehåller användbara fraser på 23 språk som kan vara till hjälp vid samtal med personer som inte talar svenska.

Vem är patienten?

VÅRD AV PERSONER FRÅN ANDRA LÄNDER

Ett kunskapsstöd för personal som registrerar i
Cosmic

Olika medlemskap att registrera i Cosmic

ASYLSÖKANDE

En asylsökande är en person som ansökt om asyl i Sverige och fått ett LMA-kort av Migrationsverket.

(LMA=Lagen Om mottagande av Asylsökande). Varje LMA-kort har ett unikt nummer och är ett kvitto på personens asylansökan. Detta nummer följer den asylsökande genom hela asylprocessen och är det närmaste en ID-handling den asylsökande har.

TILLSTÅNDSLÖS (PAPPERSLÖS)

Papperslös är en person som valt att stanna kvar i Sverige efter att ha fått slutgiltigt avslag på sin asylansökan, eller efter att giltigt visum gått ut. En papperslös person kan inte bevisa att hen har tillstånd att vistas i landet och det är inte heller möjligt för vården att kontrollera det.

Papperslösa har samma rättigheter och betalar samma avgifter som asylsökande, se sidan 4.

UTLAND

En person som inte har ett fullständigt svenskt personnummer kan vara i Sverige tillfälligt, till exempel studera eller arbeta här. Dessa personer registreras med medlemskap **utland** i Cosmic. Använd gärna **turisthandboken på vårdgivarwebben** och sök upp det land där personen är folkbokförd för att se vad som gäller.

UTVANDRAD

En person som är utvandrad har ett fullständigt svenskt personnummer men ingen folkbokföringsadress i Sverige. Personen har alltså tidigare varit folkbokförd i Sverige men flyttat till ett annat land. Dessa personer visas som **utvandrad** i Cosmic. Titta för säkerhets skull i **turisthandboken på vårdgivarwebben**. Sök upp det land där personen är folkbokförd för att se vad som gäller.

RESERVNUMMER

Om personen inte är folkbokförd och inte har ett fullständigt svenskt personnummer måste ett reservnummer skapas. Det är viktigt att fylla i den **adress** som patienten uppger, **medlemskap** asylsökande, tillståndslös eller utland, det språk som patienten pratar samt eventuellt behov av **tolk**.

Flera reservnummer

För att undvika att uttag av flera reservnummer för samma individ är det viktigt att kontrollera det genom att fylla i födelseår, månad och dag i patientlistan, klicka på förstöringsglaset eller tryck Enter-tangenten för att starta sökning. Kontrollera alla uppgifter för att säkerställa att det är rätt patient. För asylsökande, kontrollera LMA-numret.

Koppling av reservnummer

Om det skulle finnas flera reservnummer på samma person eller personen fått nytt personnummer ska en koppling av reservnummer göras. Det innebär en länkning mellan aktivt och inaktivt nummer. All information ligger kvar på respektive nummer och det går att växla mellan dem. För att kunna koppla reservnummer krävs behörighet i Cosmic eller används blanketten **Koppling av reservnummer** som finns i Cosmic.

Sammanslagning av journal

Sammanslagning av journal görs när en person får fullständigt personnummer. Det är viktigt att detta görs vid första vårdkontakten efter att patienten fått sitt personnummer. När en sammanslagning är gjord går det inte att backa. Det krävs ingen särskild behörighet i Cosmic.

Samordningsnummer

Ett samordningsnummer är inget personnummer. Samordningsnummer består liksom personnummer av tio siffror men siffran för födelsedag ökas med talet 60. Även om personen har ett samordningsnummer så har personen inte rätt till subventionerad vård utan måste uppvisa ett giltigt EU-kort eller intyg om bosättning i Sverige. Samordningsnummer går inte att registrera i Cosmic utan reservnummer ska skapas.

ADRESS

Adressen som registreras i samband med uttag av reservnummer Cosmic visas under under Folkbokföring i patientkortet. Om uppgifterna behöver uppdateras görs detta i Cosmic under meny Patient, Reservnummer Master.

PATIENTAVGIFTER FÖR ASYLSÖKANDE OCH TILLSTÅNDSLÖSA

Välj kundtyp i kassan: asylsökande eller tillståndslös

Inledande hälsoundersökning.....	avgiftsfritt
Barn och ungdom under 18 år.....	avgiftsfritt
Ungdomar från 18 och till och med utgången av det kalenderår de fyller 19 år.....	avgiftsfritt
Besök hos läkare och tandläkare inom folktandvården ..	50 kronor
Besök hos annan vårdgivare	25 kronor
Från och med den dagen de fyller 85 år och mer.....	avgiftsfritt

AVGIFTER FÖR UTLAND OCH UTVANDRAD

Välj kundtyp i kassan: utland eller utvandrad

För att ha rätt till subventionerad vård ska patienten vara **folkbokförd** i Sverige eller visa annat intyg. Medborgarskap eller uppehållstillstånd ger till exempel inte rätt till subventionerad vård. För att veta vad patienten ska debiteras, använd turisthandboken på vårdgivarwebben. Där kan du se om patienten har rätt till subventionerad vård eller om patienten ska stå för hela vårdkostnaden.

Om patienten ska stå för hela vårdkostnaden:

- För primärvården finns fasta priser för hela vårdkostnaden att välja i Cosmic.
- För specialistvård kan vi i förväg inte ge besked om vad besöket kommer kosta utan det skickas en faktura till patienten efter besöket. Det är därför viktigt att kolla så att patientens uppgifter stämmer.

Tänk på att även akut vård kostar för utland.

ATT TÄNKA PÅ

Identifiering

En patient som är asylsökande legitimerar sig med sitt LMA-kort vid besök i vården. LMA-numret ska registreras i Cosmic i patientkortet under fliken **frikort**.

En papperslös person saknar ofta giltig legitimation. I vissa fall har en papperslös ett utgången LMA-kort eller ett utländskt pass som kan vara till hjälp.

Det är viktigt att känna till att det inte finns krav på giltig legitimation för att få tillgång till vård.

Tystnadsplikt

All vårdpersonal har tystnadsplikt. Sekretess råder mellan vårdgivare och myndigheter. Vårdpersonal får inte utan samtycke lämna ut några uppgifter om asylsökande eller papperslösa exempelvis till Migrationsverket.

Tolk

Behovet av tolk och vilket språk som bör användas ska dokumenteras i Cosmic i patientkortet under fliken Tolkbehov. Tänk på att även notera tolkbehov och språk i remisser. Patienten har rätt till tolk. Det är vårdgivarens ansvar att patienten uppfattar given information korrekt.

Läs mer på vårdgivarwebben: [vardadministration/tolk-och-oversattningar/](#)

I de lägen när ingen tolk finns, kan man använda sig av vårdpersonal som tolkar. Ring Teleservice 2020 och tala om vilket språk du behöver hjälp på. Du får förslag på personal som kan hjälpa till, i mån av tid.

Läs mer på intranätet: [/stod-och-service/tolk-och-oversattare/spraktolkar-i-varden/](#)

VILKEN VÅRD HAR PATIENTEN RÄTT TILL?

Patient med medlemskap utland och utvandrad

Se turisthandboken för respektive land.

Asylsökande och tillståndslösa

Omedelbar vård samt vård som inte kan anstå, preventivmedelsrådgivning, mödrahälsovård, förlossningsvård, vård vid abort samt vård och åtgärder enligt smittskyddslagen. Hälsoundersökning.

Sjukvård som inte kan anstå är mer än akut och omedelbar vård och innefattar:

- vård och behandling (inklusive följdinsatser) av sjukdomar och skador där även måttlig fördröjning kan innebära allvarliga följder
- vård som ges för att motverka ett mer allvarligt sjukdomstillstånd
- vård för att undvika omfattande vård och behandling
- vård för att minska användningen av mer resurskrävande akuta behandlingsåtgärder
- vård för personer med särskilda behov bör bedömas särskilt omsorgsfullt (tortyr, allvarliga övergrepp, trauma)
- hjälpmedel vid funktionshinder om inte patienten kan få tillgång till det på annat sätt

Fram till 18-årsdagen har asylsökande/tillståndslösa rätt till vård på samma villkor som barn som är folkbokförda.

Det är upp till behandlande läkare, tandläkare eller annan ansvarig vårdperson att i varje enskilt fall avgöra vilken vård som kan anstå eller inte.

CHECKLISTA

1. Avgör medlemskap.
2. Se vilken vård patienten har rätt till.
3. Registrera tolkbehov och språk
4. Om patienten är asylsökande, registrera LMA-nummer för asyl.
5. Om patienten tillhör kategorin utland, kontrollera att rätt intyg finns.
6. Kontrollera hur mycket patienten ska betala.
7. Kontrollera adress och telefonnummer.

Mer utförlig information och användarstöd för Cosmic hittar du
[www.regionkronoberg.se/vardgivare/varadministration/journalhantering/
anvandarstod-cosmic](http://www.regionkronoberg.se/vardgivare/varadministration/journalhantering/anvandarstod-cosmic)

Denna folder kan förhoppningsvis hjälpa dig i patientmötet när du ska registrera besök för olika patientkategorier.

Om du inte får de svar du behöver, välkommen att kontakta oss

För frågor om asylsökande och papperslösa, kontakta Bodil Edvardsson, asylsamordnare: bodil.edvardsson@kronoberg.se

För frågor om utvandrad och utland, kontakta Linda Gustavsson, vårdstöd, tel 0470 58 20 39.

För frågor om avgifter, kontakta Kundtjänst internt, tel 0470 58 96 55.
E-post: faktura@kronoberg.se.

För frågor om registrering, kontakta VIS-supporten tel 0470 58 86 00.

Region Kronoberg
351 88 Växjö

www.regionkronoberg.se